

**Szkoła Muzyczna I i II st.
im. Z. Noskowskiego w Gdyni**

**Przedmiotowe Systemy Oceniania
Sekcja Teorii, Chórów i Orkiestr SM I i II st.**

I ETAP EDUKACYJNY

Spis treści	
I Ogólne zasady systemu oceniania	str. 3
1. Cele oceniania przedmiotowego	str. 3
2. Sposoby powiadamiania ucznia i rodziców /opiekunów o wymaganiach edukacyjnych i kryteriach oceniania	str. 3
II Treści nauczania poszczególnych przedmiotów i formy sprawdzania osiągnięć	str. 4
KSZTAŁCENIE SŁUCHU kl. I-III SM I st.	str. 4
1. Wymagania ogólne nauczania przedmiotu	str. 4
2. Wymagania szczegółowe nauczania przedmiotu	str. 4
3. Treści nauczania	str. 5
4. Formy sprawdzania osiągnięć ucznia	str. 6
5. Kryteria oceniania	str. 7
PODSTAWY RYTMIKI kl. I-III SM I st.	str. 7
1. Wymagania ogólne nauczania przedmiotu	str. 7
2. Wymagania szczegółowe nauczania przedmiotu	str. 7
3. Treści nauczania	str. 8
4. Formy sprawdzania osiągnięć ucznia	str. 9
5. Kryteria oceniania	str. 9
KSZTAŁCENIE SŁUCHU kl. IV – VI c.6 i I-IV c.4 SM I st.	str. 10
1. Wymagania ogólne nauczania przedmiotu	str. 10
2. Wymagania szczegółowe nauczania przedmiotu	str. 10
3. Treści nauczania	str. 11
4. Formy sprawdzania osiągnięć ucznia	str. 13
5. Kryteria oceniania	str. 13
AUDYCJE MUZYCZNE kl. IV – VI c.6 i II-IV c.4 SM I st.	str. 13
1. Wymagania ogólne nauczania przedmiotu	str. 13
2. Wymagania szczegółowe nauczania przedmiotu	str. 14
3. Treści nauczania	str. 14
4. Formy sprawdzania osiągnięć ucznia	str. 15
5. Kryteria oceniania	str. 16
CHÓR SM I st.	str. 16
1. Wymagania ogólne nauczania przedmiotu	str. 16
2. Wymagania szczegółowe nauczania przedmiotu	str. 16
3. Treści nauczania	str. 17
4. Formy sprawdzania osiągnięć ucznia	str. 17
5. Kryteria oceniania	str. 18
ORKIESTRA SM I st.	str. 18
1. Wymagania ogólne nauczania przedmiotu	str. 18
2. Wymagania szczegółowe nauczania przedmiotu	str. 18
3. Treści nauczania	str. 19
4. Formy sprawdzania osiągnięć ucznia	str. 19
5. Kryteria oceniania	str. 19
III Warunki uzyskiwania ocen cząstkowych i semestralnych oraz poprawy swoich wyników	str. 19
IV Wymagania na poszczególne stopnie	str. 20
V Skala procentowa/punktowa ocen	str. 22

I OGÓLNE ZASADY SYSTEMU OCENIANIA

1. Cele oceniania przedmiotowego

1.1. Wspieranie rozwoju ucznia.

1.2. Diagnozowanie osiągnięć ucznia w kontekście wymagań edukacyjnych ujętych w programie nauczania.

1.3 Dostarczanie uczniom, rodzicom (opiekunom) informacji o postępach, osiągnięciach lub trudnościach w nauce.

1.4 Doskonalenie pracy dydaktycznej i metodycznej nauczyciela.

2. Sposoby powiadamiania ucznia i rodziców (opiekunów) o wymaganiach edukacyjnych i kryteriach oceniania

2.1 Nauczyciel na początku każdego roku szkolnego informuje uczniów oraz ich rodziców (prawnych opiekunów) o:

- wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych, wynikających z realizowanego przez siebie programu nauczania;

- sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów;

- warunkach i trybie uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej.

(warunkach i trybie uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych z wyjątkiem oceny ustalonej w trybie egzaminu promocyjnego lub końcowego,

- konsekwencjach otrzymania negatywnej rocznej oceny klasyfikacyjnej z obowiązkowych zajęć edukacyjnych.

2.2 Informacje, o których mowa w pkt. 2.1 nauczyciel przekazuje:

- uczniom – w formie ustnej na pierwszych zajęciach dydaktyczno-wychowawczych

- rodzicom - w formie dokumentu zamieszczonego na stronie szkoły (pod hasłem), fakt przekazania informacji o wymaganiach edukacyjnych rodzice potwierdzają odpowiedzią zwrotną w dzienniku elektronicznym, zwanym dalej e-dziennikiem

- uczniowie pełnoletni mają prawo do otrzymywania wszelkich informacji z pominięciem rodziców (prawnych opiekunów).

2.3 W listopadzie i kwietniu odbywają się wywiadówki śródsesemestralne, podczas których nauczyciel danego przedmiotu informuje rodziców/ prawnych opiekunów uczniów niepełnoletnich o postępach w nauce.

2.4 Na trzy tygodnie przed klasyfikacyjnym posiedzeniem Rady Pedagogicznej nauczyciele wszystkich przedmiotów informują uczniów w formie ustnej o przewidywanych ocenach semestralnych lub końcowych. W przypadku przewidywanej oceny niepromującej ocena ta musi się pojawić w e-dzienniku najpóźniej na trzy tygodnie przed klasyfikacyjnym posiedzeniem Rady Pedagogicznej.

2.5 Informację o postępach i trudnościach uczniów w nauce, rodzice otrzymują podczas indywidualnych spotkań lub wywiadówek.

II TREŚCI NAUCZANIA POSZCZEGÓLNYCH PRZEDMIOTÓW I FORMY SPRAWDZANIA OSIĄGNIĘĆ

mgr Ewelina Łaguna, mgr Katarzyna Nowińska, dr hab. Marzena Kamińska

KSZTAŁCENIE SŁUCHU kl. I – III/6 SM I st.

1. Wymagania ogólne nauczania przedmiotu

1. Rozwijanie słuchu muzycznego

Uczeń:

- 1) Rozwija umiejętności słuchowego rozpoznawania struktur melodycznych, metrycznych i harmonicznym;
- 2) Potrafi zaznaczyć w przebiegu muzycznym poznane struktury i rozróżnić zjawiska muzyczne.

2. Rozwijanie umiejętności czytania nut głosem

Uczeń odtwarza głosem zapis nutowy na podstawie znajomości notacji muzycznej oraz wykształconych wyobrażeń słuchowych (kierunek melodii, brzmienie poszczególnych interwałów, relacje czasowe), zwraca uwagę na intonację.

3. Kształcenie ekspresji muzycznej

Uczeń rozwija wyobraźnię i wrażliwość muzyczną, potrafi wyrażać się poprzez aktywność muzyczną, kształtuje twórczą postawę wobec stawianych zadań.

4. Kształcenie podstawowej wiedzy z zakresu teorii muzyki

Uczeń posługuje się właściwą terminologią muzyczną, rozumie podstawowe pojęcia i oznaczenia muzyczne, dostrzega, rozróżnia i buduje poznane struktury.

5. Wykorzystanie w praktyce posiadanej wiedzy i umiejętności

Uczeń wykorzystuje wiedzę i umiejętności do realizacji innych przedmiotów muzycznych, dostrzega korelację między zagadnieniami pochodzącymi z różnych przedmiotów.

2. Wymagania szczegółowe nauczania przedmiotu

1. Rozwijanie słuchu muzycznego

Uczeń:

1) rozpoznaje:

- struktury melodyczne: skalę majorową (odmiana naturalna) i minorową (odmiana naturalna, harmoniczna, dorycka i melodyczna), interwały proste gamowłaściwe i w oderwaniu od tonacji, trójdźwięki majorowe i minorowe w postaci zasadniczej; zagadnienia realizowane są w tonacjach do jednego znaku przykluczowego,
- struktury harmoniczne: interwały proste gamowłaściwe i w oderwaniu od tonacji, trójdźwięki majorowe i minorowe w postaci zasadniczej, triadę harmoniczną w majorze naturalnym i minorze harmonicznym; zagadnienia są realizowane w tonacjach do jednego znaku przykluczowego,
- struktury metryczne: wartości rytmiczne, grupy rytmiczne regularne oraz triolę, takty ćwierćnutowe (2/4, 3/4, 4/4) i ósemkowe (3/8, 6/8), synkopę, przedtakt, fermatę;

2) zapisuje, uzupełnia i koryguje przebiegi melodyczne, rytmiczne i melodyczno-rytmiczne jednogłosowe (dyktanda, ćwiczenia solfeżowe, przykłady z literatury muzycznej oraz z repertuaru uczniowskiego),

3) zapamiętuje motywy melodyczne i rytmiczne, fragmenty piosenek i utworów muzycznych.

2. Rozwijanie umiejętności czytania nut głosem

Uczeń realizuje głosem z nut:

- nierytmizowane następstwa dźwięków różnej wysokości,

- proste motywy i melodie oparte o poznane struktury interwałowe i harmoniczne,
- przebiegi rytmiczne,
- melodie z akompaniamentem drugiej osoby.

Zagadnienia są realizowane następującymi sposobami: solmizacją, literowo, stopniami gamy, tataizacją oraz pracą z tekstem.

3. Kształcenie ekspresji muzycznej

Uczeń:

- 1) tworzy własne wypowiedzi muzyczne (improvizuje głosem i na instrumentach, komponuje miniatury muzyczne),
- 2) odczytuje i realizuje zapisany tekst muzyczny, zgodnie z zawartymi oznaczeniami wykonawczymi i wskazówkami interpretacyjnymi,
- 3) aktywnie słucha muzyki, wykorzystując proste formy ruchu, w tym taktowanie.

4. Kształcenie podstawowej wiedzy z zakresu teorii muzyki

Uczeń stosuje:

- 1) zasady notacji i kaligrafii muzycznej, dotyczące zapisu pojedynczych dźwięków i współbrzmień w kluczu wiolinowym, na pięciolinii oraz na liniach dodanych dolnych i górnych, symboli interwałów i akordów, wartości rytmicznych nut i pauz, grup rytmicznych, kropki przy nucie, fermaty, łuków, znaków przykluczowych, znaków chromatycznych pojedynczych, znaków zakończenia utworu i innych skrótów pisowni muzycznej,
- 2) solmizacyjne i literowe nazwy dźwięków odpowiadających stopniom gamy w poznanych tonacjach,
- 3) zasady budowy poznanych struktur melodycznych, harmonicznnych i metroritmicznych.

5. Wykorzystanie w praktyce posiadanej wiedzy i umiejętności

Uczeń:

- 1) stosuje terminologię muzyczną w wypowiedziach ustnych i pisemnych w zakresie zdobytej wiedzy i umiejętności,
- 2) dostrzega, odczytuje i wykonuje poznane struktury melodyczne, harmoniczne i metroritmiczne,
- 3) wykorzystuje zdobytą wiedzę i umiejętności w realizacji innych przedmiotów, zwłaszcza instrumentu głównego.

3. Materiał nauczania

I/6 SM I st.

- Rozpoznawanie i śpiew gamy C-dur w przykładach słuchowych i nutowych
- Zaznaczanie półtonów w gamie C-dur
- Rozpoznawanie dźwięków wysokich i niskich oraz ruchu melodii
- Śpiew trójdzwięków wesołych i smutnych
- Rozpoznawanie słuchowe i wzrokowe interwałów 1,8, 2, 2>, 5
- Taktowanie na 2/4, 3/4, 4/4
- Rozpoznawanie metrum 2/4, 3/4, 4/4
- Rozpoznawanie i zapis rytμών (jako uzupełnianie przykładów)
- Proste dyktanda melodyczne w kluczu wiolinowym z zastosowaniem ćwierćnut, półnut, ósemek
- Realizacja głosem piosenek i prostych melodii w tonacji C-dur
- Realizacja grupowa głosem echa melodycznego
- Znajomość podstawowych oznaczeń dynamicznych, artykulacyjnych i agogicznych.

II/6 SM I st.

- Rozpoznawanie i śpiew gamy C, G, F, D w przykładach słuchowych i nutowych
- Zaznaczanie półtonów w ww. gamach
- Śpiew triady

- Śpiew i rozpoznawanie trójdźwięków durowych i molowych
- Zapis trójdźwięku bez trubu
- Rozpoznawanie słuchowe i wzrokowe interwałów 1,8, 2, 2>, 5, 3, 3>, 4
- Rozpoznawanie metrum 2/4,3/4, 4/4
- Rozpoznawanie i zapis zagadek rytmicznych oraz uzupełnianie prostych przebiegów rytmicznych
- Proste dyktanda melodyczne w kluczu wiolinowym z zastosowaniem ćwierćnut, półnut, ósemek
- Realizacja głosem piosenek i ćwiczeń solfeżowych w tonacji C, G, F, D
- Zapis prostych melodii w kluczu wiolinowym z zastosowaniem wartości rytmicznych: ćwierćnut, półnut, ósemek
- Znajomość znaków chromatycznych, nazewnictwo dźwięków ze znakami.

III/6 SM I st.

- Rozpoznawanie i śpiew gamy C, G, F, D, B, a, e i d z odmianami w przykładach słuchowych i nutowych
- Zaznaczanie półtonów i tetrachordów w ww. gamach
- Śpiew i zapisywanie akordów triady
- Rozpoznawanie trójdźwięków durowych, molowych, zmniejszonych i zwiększonych
- Śpiew trójdźwięków durowych i molowych
- Rozpoznawanie słuchowe i wzrokowe interwałów 1, 2>, 2, 3>, 3, 4, 5, 6>, 6,7,7< 8
- Budowanie interwałów 1, 2>, 2, 3> 3, 4, 5, 8
- Rozpoznawanie metrum 2/4,3/4, 4/4, 3/8, 6/8 (9/8, 12/8)
- Zapis dwu- i czterotaktowych dyktand rytmicznych
- Proste dyktanda melodyczne w kluczu wiolinowym z zastosowaniem ćwierćnut, półnut, ósemek
- Realizacja głosem piosenek i ćwiczeń solfeżowych w tonacji C, G, F, D, B, a, e i d
- Czytanie nut głosem w obrębie oktawy razkreślnej
- Realizacja grupowa głosem echa melodycznego z zastosowaniem trójdźwięków
- Zapis prostych melodii w kluczu wiolinowym z zastosowaniem wartości rytmicznych: ćwierćnut, półnut, ósemek w poznanych tonacjach
- Rozpoznawanie barw instrumentów muzycznych.

4. Formy sprawdzania osiągnięć ucznia

1) Testy sprawdzające wiedzę i umiejętności z poznanego materiału. Każdy sprawdzian jest skonstruowany tak, aby zawierał zagadnienia ujęte w treściach przeznaczonych na dany rok nauki:

- sprawdziany
- prace klasowe
- testy w formie pisemnej i ruchowej

2) Końcowy, trzyczęściowy test sprawdzający wiedzę z zakresu klas I-III (słuchowy, teoretyczny i rytmiczny)

3) Prace domowe

- ćwiczenia solfeżowe do realizacji głosem, piosenki
- ćwiczenia rytmiczne
- zadania na stronach internetowych: www.quizizz.com, e-kredzie, itp.
- ćwiczenia pisemne

4) Odpowiedzi ustne, prezentacje własnych pomysłów i zadań grupowych

5) Występy uczniów w klasie, szkole i poza szkołą

6) Prowadzenie zeszytu.

5. Kryteria oceniania

1. Stopień opanowania ww. materiału
2. Zaangażowanie w pracę na lekcji i współpraca z uczniami
3. Prowadzenie zeszytu przedmiotowego
4. Systematyczność w odrabianiu prac domowych.

mgr Ewelina Łaguna, mgr Katarzyna Nowińska, dr hab. Marzena Kamińska

PODSTAWY RYTMIKI kl. I – III/6 SM I st.

1. Wymagania ogólne nauczania przedmiotu

1. Rozwijanie dyspozycji muzycznej

Uczeń realizuje ćwiczenia ruchowe, słuchowe, słuchowo-ruchowe.

2. Kształcenie ekspresji muzycznej i muzyczno-ruchowej, twórczej postawy oraz kompetencji społecznych

Uczeń tworzy własne wypowiedzi muzyczne, rozwija wyobraźnię i kreatywność.

3. Zdobywanie wiedzy ogólnomuzycznej

Uczeń rozpoznaje i świadomie nazywa zjawiska muzyczne.

4. Rozwijanie dyspozycji ogólnych

Uczeń wykonuje ćwiczenia aktywizujące potencjał fizyczny i intelektualny.

2. Wymagania szczegółowe nauczania przedmiotu

1. Rozwijanie dyspozycji muzycznej

Uczeń:

- świadomie i aktywnie słucha muzyki;

jest uwrażliwiony na zmiany wysokości dźwięków i relacje między nimi;

- rozpoznaje barwę brzmienia instrumentów muzycznych;

- realizuje różnymi sposobami puls i akcent metryczny oraz rytmy złożone z poznanych wartości;

- rozpoznaje słuchowo i wykonuje różnymi sposobami motywy, tematy i frazy melodyczne, rytmiczne i melodyczno-rytmiczne;

2. Kształcenie ekspresji muzycznej i muzyczno-ruchowej, twórczej postawy oraz kompetencji społecznych

Uczeń:

- interpretuje ruchem i za pomocą instrumentów orffowskich: wartości rytmiczne, akcenty metryczne, różnego rodzaju tematy rytmiczne, kanony, piosenki;

- improwizuje ruchem, głosem oraz na instrumentach orffowskich;

- wyraża ruchem nastrój i charakter muzyki;

- reaguje ruchem na elementy dzieła muzycznego;

- wykonuje lub tworzy akompaniament do piosenek i utworów instrumentalnych;

- rozpoznaje podstawowe kroki tańców polskich i potrafi je wykonać;

- wykazuje się kreatywnością w tworzeniu i realizacji własnych pomysłów;

- współpracuje w zespole w ramach przydzielonych zadań;

- buduje relacje w grupie, oparte na zaufaniu i dzieleniu się wiedzą;

3. Zdobywanie wiedzy ogólnomuzycznej

Uczeń:

- realizuje w ćwiczeniach i zabawach ruchowych poznane wartości: cała nuta, cała nuta z kropką, półnuta, półnuta z kropką, ćwierćnuta, ósemki, szesnastki oraz odpowiadające im pauzy, grupy rytmiczne: ćwierćnuta z kropką i ósemka, grupy szesnastkowe, synkopy, triola ósemkowa;

- stosuje zasady notacji i kaligrafii muzycznej;

- rozpoznaje metrum dwudzielne i trójdzielne o ćwierćnutowej i ósemkowej jednostce miary;

- realizuje, analizuje i zapisuje dyktanda rytmiczne i melodyczno-rytmiczne w formie: „uzupełnianek” i „układanek”;
- zna nazwy oraz sposoby gry na instrumentach orffowskich;
- stosuje graficzny obraz wartości, grup rytmicznych oraz pauz, kojarzy go z wyobrażeniem słuchowym

4. Rozwijanie dyspozycji ogólnych

Uczeń:

- utrzymuje o prawidłową postawę ciała,
- ćwiczy refleks, orientację przestrzenną, zdolność koncentracji uwagi i koordynację wzrokowo-słuchowo-ruchową.

3. Materiał nauczania

I/6 SM I st.

- Dowolna realizacja pulsu, akcentu metrycznego oraz rytmów opartych o wartości rytmiczne: ćwierćnuty, ósemki, szesnastki, półnuty, półnuty z kropką, całej nuty i pauz
- Taktowanie na 2/4, 3/4, 4/4
- Rozpoznawanie słuchowe i wzrokowe metrum 2/4, 3/4, 4/4
- Zapis dwu- i czterotaktowych prostych przebiegów rytmicznych
- Realizacja i rozpoznawanie echa rytmicznego
- Gra na instrumentach Orff'a i instrumentach niekonwencjonalnych
- Realizacja tematów rytmicznych krokami i z taktowaniem
- Improwizacja ruchowa do tematów rytmicznych
- Interpretacja ruchowa piosenek i utworów
- Tworzenie akompaniamentu do piosenek i utworów
- Realizacja piosenek edukacyjnych, ludowych, innych narodów oraz kanonów a cappella, z towarzyszącym akompaniamentem fortepianu lub nagrania, z akompaniamentem instrumentów orffowskich, z gestodźwiękami
- Aktywnie słucha muzyki

II/6 SM I st.

- Dowolna realizacja rytmów opartych o wartości rytmiczne poznane w kl. I oraz: ćwierćnuty z kropką i ósemki, ósemki i ćwierćnuty z kropką, trioli ósemkowej, grup szesnastkowych: ósemki i dwóch szesnastek, dwóch szesnastek i ósemki, ósemki z kropką i szesnastki, szesnastki i ósemki z kropką
- Taktowanie na 2/4, 3/4, 4/4
- Rozpoznawanie słuchowe i wzrokowe metrum 2/4, 3/4, 4/4
- Zapis przebiegów rytmicznych oraz uzupełnianie, układanie własnego rytmu, itp.
- Wykonywanie echa rytmicznego z nazywaniem rytmu taktacją
- Gra na instrumentach Orff'a i instrumentach niekonwencjonalnych
- Realizacja tematów rytmicznych krokami i z taktowaniem
- Improwizacja ruchowa do tematów rytmicznych
- Interpretacja ruchowa piosenek i utworów
- Tworzenie akompaniamentu do piosenek i utworów
- Wykonywanie podstawowych kroków polskich tańców regionalnych lub narodowych, a także znajomość cech krakowiaka i poloneza
- Realizacja piosenek edukacyjnych, ludowych, innych narodów oraz kanonów a cappella, z towarzyszącym akompaniamentem fortepianu lub nagrania, z akompaniamentem instrumentów orffowskich, z gestodźwiękami
- Aktywnie słucha muzyki
- Znajomość i wykonywanie gestem podstawowych oznaczeń dynamicznych, artykulacyjnych i agogicznych.

III/6 SM I st.

- Dowolna realizacja rytmów opartych o wartości rytmiczne poznane w kl. I i II oraz: synkopy ósemkowej, synkopy szesnastkowej, grup wypełniających takty o ósemkowej jednostce miary
- Rozpoznawanie słuchowe i wzrokowe metrum 2/4, 3/4, 4/4, 3/8, 6/8 (9/8 i 12/8)
- Zapis przebiegów rytmicznych oraz uzupełnianie, układanie własnego rytmu, itp.
- Zapis dwu- i czterotaktowych przebiegów rytmicznych w metrum ćwierćnotowym lub ósemkowym
- Wykonywanie echa rytmicznego z nazywaniem rytmu taktacją
- Gra na instrumentach Orff'a i instrumentach niekonwencjonalnych
- Realizacja tematów rytmicznych krokami i z taktowaniem
- Wykonywanie swobodnego i klasycznego łańcucha realizacji przedzielanego co drugi takt ćwierćnotami
- Improwizacja ruchowa do tematów rytmicznych
- Interpretacja ruchowa piosenek i utworów
- Tworzenie akompaniamentu do piosenek i utworów
- Znajomość formy ronda
- Wykonywanie podstawowych kroków polskich tańców regionalnych lub narodowych, a także znajomość cech oberka, kujawiaka i mazura
- Realizacja piosenek edukacyjnych, ludowych, innych narodów oraz kanonów a cappella, z towarzyszącym akompaniamentem fortepianu lub nagrania, z akompaniamentem instrumentów orffowskich, z gestodźwiękami
- Aktywnie słucha muzyki
- Znajomość i wykonywanie gestem podstawowych oznaczeń dynamicznych, artykulacyjnych i agogicznych.

4. Formy sprawdzania osiągnięć ucznia

- 1) Ćwiczenia praktyczne wykonywane na lekcji
- 2) Odpowiedzi ustne, prezentacje własnych pomysłów i zadań grupowych
- 3) Sprawdziany pisemne
- 4) Końcowy, trzyczęściowy test sprawdzający wiedzę z zakresu klas I-III (słuchowy, teoretyczny i rytmiczny)
- 5) Prace domowe
- 6) Występy uczniów w klasie, szkole i poza szkołą.

5. Kryteria oceniania

1. Stopień opanowania ww. materiału
2. Poprawność, staranność i precyzja wykonania ćwiczeń rytmiczno- ruchowych
3. Zaangażowanie w pracę na lekcji i współpraca z uczniami
4. Sumienna realizacja prac domowych.

mgr Paula Ptach-Dembska, mgr Ewelina Łaguna, mgr Joanna Galubińska

KSZTAŁCENIE SŁUCHU kl. IV – VI/6 i I – IV/4 SM I

st.

1. Wymagania ogólne nauczania przedmiotu

1. Rozwijanie słuchu muzycznego

Uczeń:

- 1) Rozwija umiejętności słuchowego rozpoznawania struktur melodycznych, metrycznych i harmonicznych;

2) Potrafi zaznaczyć w przebiegu muzycznym poznane struktury i rozróżnić zjawiska muzyczne.

2. Rozwijanie umiejętności czytania nut głosem

Uczeń odtwarza głosem zapis nutowy na podstawie znajomości notacji muzycznej oraz wykształconych wyobrażeń słuchowych (kierunek melodii, brzmienie poszczególnych interwałów, relacje czasowe), zwraca uwagę na intonację.

3. Kształcenie ekspresji muzycznej

Uczeń rozwija wyobraźnię i wrażliwość muzyczną, potrafi wypowiadać się poprzez aktywność muzyczną, kształtuje twórczą postawę wobec stawianych zadań.

4. Kształcenie podstawowej wiedzy z zakresu teorii muzyki

Uczeń posługuje się właściwą terminologią muzyczną, rozumie podstawowe pojęcia i oznaczenia muzyczne, dostrzega, rozróżnia i buduje poznane struktury.

5. Wykorzystanie w praktyce posiadanej wiedzy i umiejętności

Uczeń wykorzystuje wiedzę i umiejętności do realizacji innych przedmiotów muzycznych, dostrzega korelację między zagadnieniami pochodzącymi z różnych przedmiotów.

2. Wymagania szczegółowe nauczania przedmiotu

Rozwijanie słuchu muzycznego

Uczeń:

1) rozpoznaje:

a) struktury melodyczne: skalę majorową (odmiana naturalna) i minorową (odmiana naturalna, harmoniczna, dorycka i melodyczna), interwały proste gamowłasciwe i w oderwaniu od tonacji, trójdźwięki majorowe i minorowe w postaci zasadniczej i w przewrotach, trójdźwięki zmniejszone i zwiększone, dominantę septymową w postaci zasadniczej i w przewrotach z rozwiązaniem, progresje, dźwięki obce w melodii; zagadnienia realizowane są w tonacjach do trzech znaków przykluczowych,

b) struktury harmoniczne: interwały proste gamowłasciwe i w oderwaniu od tonacji, trójdźwięki majorowe i minorowe w postaci zasadniczej i w przewrotach, trójdźwięki zmniejszone i zwiększone, triadę harmoniczną w majorze naturalnym i minorze harmonicznym, dominantę septymową w postaci zasadniczej i w przewrotach z rozwiązaniem; zagadnienia są realizowane w tonacjach do trzech znaków przykluczowych,

c) struktury metryczne: wartości rytmiczne, grupy rytmiczne regularne oraz triolę, takty ćwierćnutowe (2/4, 3/4, 4/4) i ósemkowe (3/8, 6/8), synkopę, przedtakt, fermatę;

2) zapisuje, uzupełnia i koryguje przebiegi melodyczne, rytmiczne i melodyczno-rytmiczne jednogłosowe (dyktanda, ćwiczenia solfeżowe, przykłady z literatury muzycznej oraz z repertuaru uczniowskiego);

3) zapamiętuje motywy melodyczne i rytmiczne, fragmenty piosenek i utworów muzycznych.

2. Rozwijanie umiejętności czytania nut głosem. Uczeń realizuje głosem z nut:

1) nierytmizowane następstwa dźwięków różnej wysokości;

2) proste motywy i melodie oparte o poznane struktury interwałowe i harmoniczne;

3) przebiegi rytmiczne;

4) melodie z akompaniamentem drugiej osoby. Zagadnienia są realizowane następującymi sposobami: solmizacją, literowo, stopniami gamy, tataizacją oraz pracą z tekstem.

3. Kształcenie ekspresji muzycznej. Uczeń:

1) tworzy własne wypowiedzi muzyczne (improvizuje głosem i na instrumentach, komponuje miniatury muzyczne);

- 2) odczytuje i realizuje zapisany tekst muzyczny, zgodnie z zawartymi oznaczeniami wykonawczymi i wskazówkami interpretacyjnymi;
- 3) aktywnie słucha muzyki, wykorzystując proste formy ruchu, w tym taktowanie.

4. Kształcenie podstawowej wiedzy z zakresu teorii muzyki. Uczeń stosuje:

- 1) zasady notacji i kaligrafii muzycznej, dotyczące zapisu pojedynczych dźwięków i współbrzmień w kluczach wiolinowym i basowym, na pięciolinii oraz na liniach dodanych dolnych i górnych, symboli interwałów i akordów, wartości rytmicznych nut i pauz, grup rytmicznych, kropki przy nucie, fermaty, łuków, znaków przykluczowych, znaków chromatycznych pojedynczych, przenośników oktaowych, transpozycji, znaków zakończenia utworu i innych skrótów pisowni muzycznej;
- 2) solmizacyjne i literowe nazwy dźwięków odpowiadających stopniom gamy w poznanych tonacjach, nazwy oktaów w zakresie C – c3 ;
- 3) terminologię związaną z pokrewieństwem gam (równoległość, jednoimiennosc, koło kwintowe) w zakresie poznanych tonacji;
- 4) zasady budowy poznanych struktur melodycznych, harmonicznch i metroritmicznych.

5. Wykorzystanie w praktyce posiadanej wiedzy i umiejętności Uczeń:

- 1) stosuje terminologię muzyczną w wypowiedziach ustnych i pisemnych w zakresie zdobytej wiedzy i umiejętności;
- 2) dostrzega, odczytuje i wykonuje poznane struktury melodyczne, harmoniczne i metroritmiczne;
- 3) wykorzystuje zdobytą wiedzę i umiejętności w realizacji innych przedmiotów, zwłaszcza instrumentu głównego.

3. Materiał nauczania

I/4 SM I st.

- Budowanie i śpiew (solmizacją i literowo), gam: C, G, F oraz ich odmian: a, e, d, rozpoznawanie gam w przykładach słuchowych i nutowych
- Budowanie i śpiew triady w ww. tonacjach
- Zaznaczanie tetrachordów i półtonów w gamach
- Rozpoznawanie, budowanie i śpiew interwałów: 1,2>, 2, 3>, 3, 4, 5, 8
- Budowanie i rozpoznawanie wzrokowe i słuchowe trójdźwięków bez przewrotu : dur, moll -
- Znajomość wartości rytmicznych podstawowych, ósemek, podstawowych gr. szesnastkowych
- Taktowanie na 2/4, 3/4, 4/4
- Rozpoznawanie metrum 2/4, 3/4, 4/4
- Zapis dyktand rytmicznych 2-8 taktowych z ww. wartościami
- Proste dyktanda melodyczne w kluczu wiolinowym
- Realizacja głosem prostych melodii z zastosowaniem wartości podstawowych, ósemek tonacjach: C, G, F, a, e, d

KLASY IV/6 i II/4 SM I st.

- Budowanie i śpiew (solmizacją i literowo), gam: C, G, F, D, B oraz ich odmian: a, e, d, h, g, rozpoznawanie gam w przykładach słuchowych i nutowych
- Budowanie i śpiew triady w ww. tonacjach
- Zaznaczanie tetrachordów i półtonów w gamach
- Rozpoznawanie, budowanie i śpiew interwałów: 1,2>, 2, 3>, 3, 4, 5, 8, 6>, 6, 7, 7<
- Budowanie i rozpoznawanie wzrokowe i słuchowe trójdźwięków bez przewrotu : dur, moll (w przewrotach) zm. i zw. oraz śpiew trójdźwięków dur i moll (w solfeżu - w przewrotach)
- Znajomość wartości rytmicznych podstawowych, ósemek, podstawowych gr. szesnastkowych oraz punktowanych, ćwierćnuty z kropką i ósemką, synkopy, grup podstawowych (i innych) w 3/8
- Taktowanie na 2/4, 3/4, 4/4

- Rozpoznawanie metrum 2/4, 3/4, 4/4, 3/8, 6/8, 9/8, 12/8
- Zapis dyktand rytmicznych 2-8 taktowych z ww. wartościami
- Dyktanda melodyczne w kluczu wiolinowym
- Analiza przykładów w kluczu basowym
- Realizacja głosem prostych melodii z zastosowaniem wartości podstawowych, ósemek tonacjach: C, G, F, D, B, a, e, d, h, g
- Rozpoznawanie barw instrumentów.

KLASY V/6 i III/4 SM I st.

- Budowanie i śpiew (solmizacją i literowo), gam: C, G, F, D, B, A, Es oraz ich odmian a, e, d, h, g, fis, c, rozpoznawanie gam w przykładach słuchowych i nutowych
- Budowanie i śpiew triady w ww. tonacjach oraz w kluczu basowym
- Zaznaczanie tetrachordów i półtonów oraz 2< w gamach
- Rozpoznawanie, budowanie i śpiew interwałów: 1,2>, 2, 3>, 3, 4, 5, 8, 6>, 6, 7, 7<, 4< 5>
- Budowanie i rozpoznawanie wzrokowe i słuchowe trójdźwięków bez przewrotu : dur, moll, zm. i zw. oraz śpiew trójdźwięków dur i moll
- Budowanie i rozpoznawanie wzrokowe i słuchowe D7 i jej rozwiązania
- Znajomość wartości rytmicznych podstawowych, ósemek, podstawowych gr. szesnastkowych oraz punktowanych, ćwierćnuty z kropką i ósemką, synkopy, grup podstawowych w 3/8
- Taktowanie na 2/4, 3/4, 4/4
- Rozpoznawanie metrum 2/4, 3/4, 4/4, 3/8, 6/8, 9/8, 12/8
- Zapis dyktand rytmicznych 2-8 taktowych z ww. wartościami
- Dyktanda melodyczne w kluczu wiolinowym
- Realizacja przykładów w kluczu basowym
- Realizacja głosem melodii bez i z akompaniamentem z zastosowaniem poznanych wartości i grup rytmicznych w tonacjach: C, G, F, D, B, A, Es a, e, d, h, g, fis, c
- Rozpoznawanie barw instrumentów.

KLASY VI/6 i IV/4 SM I st.

- Budowanie i śpiew (solmizacją i literowo), gam: C, G, F, D, B, A, Es oraz ich odmian a, e, d, h, g, fis, c, rozpoznawanie gam w przykładach słuchowych i nutowych
- Budowanie i śpiew triady w ww. tonacjach oraz w kluczu basowym
- Zaznaczanie tetrachordów i półtonów oraz 2< w gamach
- Określanie równoległości lub jednoimienności gam
- Rozpoznawanie, budowanie i śpiew interwałów: 1,2>, 2, 3>, 3, 4, 5, 8, 6>, 6, 7, 7<, 4< 5>
- Budowanie i rozpoznawanie wzrokowe i słuchowe trójdźwięków bez przewrotu : dur, moll, zm. i zw. oraz śpiew trójdźwięków dur i moll
- Budowanie i rozpoznawanie wzrokowe i słuchowe D7, jej przewrotów i rozwiązania tego akordu
- Znajomość wartości rytmicznych podstawowych, ósemek, podstawowych gr. szesnastkowych oraz punktowanych, ćwierćnuty z kropką i ósemką, synkopy, grup podstawowych w 3/8
- Taktowanie na 2/4, 3/4, 4/4
- Rozpoznawanie metrum 2/4, 3/4, 4/4, 3/8, 6/8, 9/8, 12/8
- Zapis dyktand rytmicznych 2-8 taktowych z ww. wartościami
- Dyktanda melodyczne w kluczu wiolinowym
- Realizacja przykładów w kluczu basowym
- Realizacja głosem melodii bez i z akompaniamentem z zastosowaniem poznanych wartości i grup rytmicznych w tonacjach: C, G, F, D, B, A, Es a, e, d, h, g, fis, c
- Improwizacja głosowa i tworzenie następników
- Rozpoznawanie barw instrumentów.

4. Formy sprawdzania osiągnięć ucznia

1) Sprawdziany pisemne polegające na słuchowym i wzrokowym rozpoznawaniu zjawisk muzycznych. Każdy sprawdzian jest skonstruowany tak, aby zawierał zagadnienia ujęte w treściach przeznaczonych na dany rok nauki.

- kartkówki
- testy słuchowe z poszczególnych działów tematycznych
- konkurs pisemny (w II semestrze ostatniego roku nauki) jest miernikiem osiągnięć z całego zakresu nauki

2) Praktyczne ćwiczenia przygotowane w domu.

- ćwiczenia solfeżowe do realizacji głosem
- ćwiczenia rytmiczne realizowane tataizacją i stukając
- ćwiczenia melodyczno-rytmiczne do realizacji wokalne z równoczesnym stukaniem
- testy, zadania na stronach internetowych: www.quizizz.com, e-kredzie, itp.

3) Aktywność na lekcjach

5. Kryteria oceniania

1. Stopień opanowania ww. materiału
2. Zaangażowanie w pracę na lekcji.
3. Rzetelne prowadzenie zeszytu przedmiotowego/lub wypełnianie kart pracy
4. Sumienna realizacja prac domowych.
5. Uzyskiwanie wyników na konkursach przedmiotowych.
6. Samodzielny rozwój i zainteresowanie przedmiotem.

mgr Paula Ptach-Dembska, mgr Ewelina Łaguna, mgr Joanna Galubińska

AUDYCJE MUZYCZNE kl. IV – VI/6 i II – IV/4 SM I

st.

1. Wymagania ogólne nauczania przedmiotu

1. Zdobywanie wiedzy z zakresu budowy dzieła muzycznego, obsady wykonawczej, polskich tańców narodowych, twórczości wybranych kompozytorów i epok.

Uczeń: 1) posługuje się pojęciami muzycznymi; 2) potrafi opisać dzieło, posługując się terminologią muzyczną.

2. Kształcenie umiejętności świadomego odbioru muzyki.

Uczeń rozpoznaje zagadnienia w słuchanych przykładach z literatury muzycznej, zwraca uwagę na różnorodność środków wyrazu.

3. Kształcenie umiejętności analizy utworów muzycznych.

Uczeń opisuje dzieło, posługując się terminologią muzyczną na podstawie zapisu nutowego.

4. Rozwijanie kreatywności.

Uczeń rozwija wyobraźnię i wrażliwość muzyczną, aktywnie słucha muzyki.

5. Rozbudzanie zainteresowania literaturą muzyczną.

Uczeń świadomie słucha muzyki, uczestniczy w wydarzeniach muzycznych.

2. Wymagania szczegółowe nauczania przedmiotu

1. Zdobywanie wiedzy z zakresu budowy dzieła muzycznego, obsady wykonawczej, polskich tańców narodowych, twórczości wybranych kompozytorów i epok tj.

1) stosowanie podstawowych pojęć z zakresu: a) elementów dzieła muzycznego (rytmiki, melodyki, harmoniki, artykulacji, agogiki, dynamiki, kolorystyki), b) budowy utworu (w oparciu o budowę okresową i ewolucyjną), c) faktury utworu (monofonia, polifonia, homofonia), d) gatunków i form muzycznych (kanon, inwencja, fuga, forma okresowa dwu- i trzyczęściowa, rondo, temat

z wariacjami, forma sonatowa, formy cykliczne: suita, sonata, symfonia, koncert solowy, opera), e) obsady wykonawczej wokalne i instrumentalnej (solista, zespół kameralny, orkiestra, chór), f) budowy instrumentów muzycznych i rodzajów głosu ludzkiego; 2) wymienia cechy polskich tańców narodowych oraz cechy polskiej muzyki ludowej, posługuje się pojęciem stylizacji muzyki ludowej;

3) wymienia i ogólnie charakteryzuje: a) epoki (średniowiecze, renesans, barok, klasycyzm, romantyzm, muzykę XX i XXI wieku), b) twórczość wybranych kompozytorów (w szczególności: J. S. Bacha, W. A. Mozarta, F. Chopina, K. Szymanowskiego, W. Lutosławskiego), c) zawody związane z muzyką, w tym: wykonawca – instrumentalista i wokalista, kompozytor, dyrygent, lutnik, reżyser dźwięku, d) najważniejsze wydarzenia muzyczne (np. festiwale, konkursy);

4) potrafi korzystać ze wskazanych tradycyjnych i multimedialnych zbiorów literatury muzycznej, oprogramowania komputerowego wspomagającego naukę i rozwój kompetencji muzycznych.

2. Kształcenie umiejętności świadomego odbioru muzyki tj.

1) rozpoznawanie w słuchanych przykładach muzycznych: a) elementy dzieła muzycznego (rytmikę, melodykę, harmonikę, artykulację, agogikę, dynamikę, kolorystykę), b) budowę utworu (okresową i ewolucyjną), c) fakturę utworu muzycznego (monofonię, polifonię, homofonię), d) formy muzyczne (kanon, formę okresową dwu- i trzyczęściową, rondo, temat z wariacjami), e) obsadę wykonawczą wokalną i instrumentalną (solista, zespół kameralny, orkiestra, chór), f) brzmienie instrumentów muzycznych i rodzaje głosu ludzkiego;

2) określa na przykładach muzycznych cechy polskich tańców narodowych.

3. Kształcenie umiejętności analizy utworów muzycznych tj.

1) zauważanie w zapisie nutowym: a) elementy dzieła muzycznego (rytmikę, melodykę, harmonikę, artykulację, agogikę, dynamikę, kolorystykę), b) budowę utworu (okresową i ewolucyjną), c) fakturę utworu muzycznego (monofonię, polifonię, homofonię), d) formy muzyczne (kanon, formę okresową dwu- i trzyczęściową, rondo, temat z wariacjami), e) polskie tańce narodowe;

2) odczytuje z partytury obsadę wykonawczą.

4. Rozwijanie kreatywności tj.

1) komponowanie miniatur muzycznych z wykorzystaniem cech polskich tańców narodowych oraz wybranych form muzycznych;

2) stosowanie prostych form ruchu podczas słuchania utworu muzycznego.

5. Rozbudzanie zainteresowania literaturą muzyczną tj.

1) zapoznawanie się z różnorodną literaturą muzyczną;

2) kształtowanie umiejętności świadomego odbioru muzyki i jej wartościowania;

3) wyrażanie własnych opinii dotyczących słuchanych utworów;

4) branie udziału w koncertach i festiwalach.

3. Materiał nauczania

Pierwszy rok nauczania - kl. IV/6 i kl. II/4

- Rodzaje muzyki. Podział ze względu na styl i wykonawców, na gatunki i wyrażane treści
- Instrumenty muzyczne – podział ogólny
- Instrumenty dęte drewniane
- Instrumenty dęte blaszane
- Instrumenty dęte miechowe
- Instrumenty strunowe szarpane i uderzane
- Instrumenty perkusyjne
- Instrumenty elektromechaniczne i elektroniczne
- Śpiew solowi i chóralny

- Głos ludzki, rodzaje ludzkich głosów
- Zespoły kameralne
- Kapele ludowe
- Orkiestry
- Praca z partyturą

Drugi rok nauczania - kl. V/6 i kl. III/4

- Elementy dzieła muzycznego
- Budowa okresowa i ewolucyjna utworu muzycznego
- Podstawowe formy i gatunki muzyczne: pieśń, rondo, wariacje, sonata, allegro sonatowe, symfonia, koncert solowy, utwory polifoniczne, utwory instrumentalne, opera, musical, dramat muzyczny, balet, msza. pasja, oratorium, kantata
- Muzyka ludowa. Tańce narodowe
- Tańce innych narodów
- Konkursy, festiwale w Polsce i za granicą

Trzeci rok nauczania- kl. VI/6 i kl. IV/4

- Epoki w historii muzyki - podstawowe pojęcia, wprowadzenie, podział na epoki
- Prehistoria i starożytność
- Średniowiecze – monodia i początki wielogłosowości, muzyka świecka
- Renesans – kompozytorzy flamandzcy, rzymscy, polscy. Instrumenty renesansu
- Barok – muzyka instrumentalna, opera, muzyka polska, kompozytorzy: Corelli i Vivaldi, Bach, Haendel i formy muzyczne baroku
- Klasycyzm – klasycy wiedeńscy i formy muzyczne klasycyzmu
- Romantyzm – kompozytorzy: Schubert, Chopin, Verdi, Moniuszko, Wieniawski, Czajkowski i formy muzyczne
- XIX/XX w. Strawiński, Prokofiew
- XX w. Szymanowski, Bartok, Bacewicz, Lutosławski, Górecki, Penderecki, Kilar

4. Formy sprawdzania osiągnięć ucznia

1) Sprawdziany pisemne i słuchowe. Każdy sprawdzian jest skonstruowany tak, aby zawierał zagadnienia ujęte w treściach przeznaczonych na dany rok nauki.

- kartkówki
- testy z większego zakresu materiału
- odsłuchy z literatury muzycznej

2) Odpowiedź ustna

3) Zadania przygotowane w domu.

- referat
- wypracowanie
- zadania na stronach internetowych: www.quizizz.com, e-kredzie, itp.

4) Aktywność na lekcji

5. Kryteria oceniania

1. Stopień opanowania ww. materiału
2. Zaangażowanie w pracę na lekcji.
3. Rzetelne prowadzenie zeszytu przedmiotowego/lub wypełnianie kart pracy
4. Sumienna realizacja prac domowych.
5. Uzyskiwanie wyników na konkursach przedmiotowych.

6. Samodzielny rozwój i zainteresowanie przedmiotem.

---

mgr Marta Płocka

CHÓR SM I st.

1. Wymagania ogólne nauczania przedmiotu

1. Śpiewanie zespołowe.

Uczeń posiada umiejętności pracy w zespole, potrafi ponosić odpowiedzialność za siebie i grupę oraz świadomie współtworzy dzieło.

2. Elementarna wiedza i umiejętności z zakresu techniki wokalne.

Uczeń świadomie i umiejętnie posługuje się aparatem głosowym.

3. Podstawowa wiedza dotycząca literatury chóralnej.

Uczeń zna literaturę chóralną realizowaną w trakcie zajęć chóralnych.

4. Przygotowanie do prezentacji muzyki chóralnej.

Uczeń bierze czynny udział w audycjach, koncertach, konkursach i festiwalach.

2. Wymagania szczegółowe nauczania przedmiotu

1. Śpiewanie zespołowe

Uczeń :

1. zachowuje prawidłową postawę podczas śpiewu w chórze (siedzącą i stojącą);

2. prawidłowo reaguje na gest dyrygenta;

3. dba o spójność i wyrównanie brzmienia;

4. współpracuje z grupą w zespole chóralnym;

5. świadomie współtworzy dzieło (interpretacja i ogólny wyraz artystyczny);

6. interpretuje ze zrozumieniem tekst słowny i muzyczny;

7. czyta nuty głosem a vista w stopniu podstawowym;

8. opanowuje pamięciowo część utworów poznanych podczas zajęć chóru.

2. Elementarna wiedza i umiejętności z zakresu techniki wokalne.

Uczeń :

1. posiada podstawową wiedzę niezbędną do rozwijania techniki wokalne;

2. posługuje się techniką wokalną w stopniu podstawowym (oddech, fonacja, artykulacja, rezonans, pozycja dźwięku, dykcja) w celu uzyskania prawidłowej intonacji zarówno linearnej, jak i pionowej;

3. świadomie operuje dynamiką;

4. precyzyjnie realizuje rytmikę utworu.

3. Podstawowa wiedza dotycząca literatury chóralnej

Uczeń :

1. potrafi przedstawić sylwetki kompozytorów wykonywanych utworów chóralnych ;

2. posiada podstawowe wiadomości o stylach wykonywanych utworów ;

3. wykorzystuje i łączy w działaniach praktycznych wiedzę z zakresu przedmiotów ogólnomuzycznych.

4. Przygotowanie do prezentacji muzyki chóralnej.

Uczeń :

1. dba o estetykę zachowania się na scenie ;
2. właściwie interpretuje dzieła muzyczne przygotowane pod kierunkiem dyrygenta zespołu chóralnego ;
3. świadomie współtworzy dzieło (ogólny wyraz artystyczny, interpretacja, rytmika, artykulacja, dynamika, agogika).

3. Materiał nauczania

I – III rok nauki

- Kształcenie prawidłowej emisji głosu
  - ćwiczenia rozluźniające
  - ćwiczenia artykulacyjne
- Ćwiczenia fonacyjne
- Ćwiczenia oddechowe
- Ćwiczenia dykcyjne
- Wykonawstwo artystyczne utworów dwu-, trzy- i czterogłosowych a cappella i z akompaniamentem fortepianu lub orkiestry (repertuar zawarty w programie nauczania przedmiotu)
- Wykonawstwo artystyczne utworów regionalnych kaszubskich i o tematyce morskiej
- Praca nad utworem
- Czynny udział w koncertach
- Czynny udział w konkursach chóralnych (jeśli są organizowane)
- Udział w warsztatach chóralnych (jeśli są organizowane)

4. Formy sprawdzania osiągnięć ucznia

- 1) Ćwiczenia praktyczne realizowane podczas lekcji
  - realizacja ćwiczeń, partii swojego głosu
  - ćwiczenia, rozluźniające, oddechowe, artykulacyjne , fonacyjne , dykcyjne i intonacyjne
- 2) Wiedza teoretyczna
  - znajomość epoki, stylu, kompozytora wykonywanego utworu
  - analiza utworu
- 3) Zadania przygotowane w domu
  - przygotowanie partii swojego głosu
  - obejrzenie koncertu/wykonania w Internecie
- 4) Praca na lekcji i zaangażowanie
- 5) Czynny udział w koncertach.

5. Kryteria oceniania

1. Osiągnięte umiejętności.
2. Udział w występach.
3. Wiedza o autorze i wykonywanym repertuarze.
4. Dyscyplina artystyczna, odpowiednie zachowanie.
5. Zaangażowanie się w pracę na lekcji.

ORKIESTRA SM I st.

1. Wymagania ogólne nauczania przedmiotu

1. Kształcenie zamiłowania do muzykowania w orkiestrze.

Uczeń rozwija zamiłowanie do gry w orkiestrze , pracy w grupie oraz odczuwa satysfakcję z powierzonych i zrealizowanych zadań artystycznych.

2. Przygotowanie ucznia do pracy w orkiestrze.

Uczeń:

- kształtuje wiedzę i umiejętności niezbędne do gry w zespole orkiestrowym
- wykorzystuje doświadczenia zdobyte w trakcie nauki innych przedmiotów muzycznych

2. Wymagania szczegółowe nauczania przedmiotu

1. Kształcenie zamiłowania do muzykowania w orkiestrze

uczeń:

- jest świadomy roli , jaką pełni instrumentalista w zespole
- wykazuje dyscyplinę artystyczną i ogólnowychowawczą
- jest systematyczny , punktualny , cierpliwy , wytrwały i koleżeński
- uczestniczy w prezentacjach zespołu
- posiada umiejętność koncentrowania się
- dba o estetykę sceniczną zespołu , zgodną z obowiązującymi normami

2. Przygotowanie ucznia do pracy w orkiestrze

uczeń:

- zna notację muzyczną , w szczególności: wartości nut i pauz , metrum , wysokości dźwięków , znaki chromatyczne , orientuje się we współzależności głosów w utworach orkiestrowych
- czyta nuty ze zrozumieniem w zakresie umożliwiającym wykonanie a vista prostych utworów muzycznych , wykonanych w wolnym tempie
- posiada podstawowe umiejętności w zakresie techniki gry na instrumencie
- wykorzystuje w grze podstawowe dla swojego instrumentu sposoby artykulacji , agogiki , dynamiki oraz frazowania
- samodzielnie stroi swój instrument i dba o prawidłową intonację
- zachowuje prawidłową postawę podczas gry
- dba o puls , swobodę ruchu oraz odpowiednią koncentrację podczas pracy w zespole
- kształtuje piękno barwy dźwięku podczas gry
- samodzielnie przygotowuje swoje miejsce pracy do zajęć , koryguje popełniane błędy , słuchając pozostałych członków zespołu
- dba o właściwe wyposażenie do pracy w orkiestrze
- samodzielnie zaznacza w nutach uwagi nauczyciela prowadzącego zajęcia
- wykorzystuje technologię informacyjną i komunikacyjną w zakresie wskazanym przez nauczyciela (np. dokonuje nagrań audio próby , lekcji lub własnej gry w domu) do lepszego przygotowania prezentacji muzycznej
- dokonuje krytycznej oceny wykonywanego utworu oraz koryguje popełniane błędy
- pracuje w zespole nad zadaniami wyznaczonymi przez nauczyciela
- wykazuje gotowość do występów.

3. Materiał nauczania

I – III rok nauki

- Czytanie partii a vista
- Wykonawstwo artystyczne utworów orkiestrowych z repertuaru muzyki klasycznej i filmowej (repertuar zawarty w programie nauczania przedmiotu)

- Praca nad utworem
- Czynny udział w koncertach
- Czynny udział w konkursach (jeśli są organizowane)
- Udział w warsztatach orkiestrowych (jeśli są organizowane)

4. Formy sprawdzania osiągnięć ucznia

- 1) Ćwiczenia praktyczne realizowane podczas lekcji
  - realizacja ćwiczeń, partii swojego głosu
  - praca zespołowa
- 2) Wiedza teoretyczna
  - znajomość epoki, stylu, autora wykonywanego utworu
  - analiza utworu
- 3) Zadania przygotowane w domu
  - przygotowanie partii swojego głosu
  - obejrzenie koncertu/wykonania w Internecie
- 4) Praca na lekcji i zaangażowanie
- 5) Czynny udział w koncertach.

5. Kryteria oceniania

1. Osiągnięte umiejętności
2. Udział w występach.
3. Wiedza o autorze i wykonywanym repertuarze.
4. Dyscyplina artystyczna, odpowiednie zachowanie.
5. Zaangażowanie się w pracę na lekcji.

III WARUNKI UZYSKIWANIA OCEN ORAZ POPRAWY SWOICH WYNIKÓW

1. Ocenianie wewnątrzszkolne obejmuje oceny:
  - a) bieżące - wśród ocen bieżących dopuszczalne jest stosowanie plusów i minusów.
  - b) semestralne - ocena semestralna jest oceną pełną
  - c) końcowe - ocena końcowa jest średnią wyliczoną z ocen z I i II semestru.
  - d) znaki – np. wpis BZ – brak zadania, dotyczących uczniów nieobecnych podczas sprawdzianu, podczas lekcji, na której sprawdzana był praca domowa.
2. Nauczyciel ma obowiązek wystawić przynajmniej trzy oceny cząstkowe w ciągu semestru. oceny powinny być wystawiane systematycznie.
3. Każdy uczeń powinien posiadać taką samą ilość ocen za zadania określone w poszczególnych rubrykach, za wyjątkiem ocen za dodatkowe zadania, które realizują niektórzy uczniowie.
4. Uczeń lub jego rodzice mogą zgłosić zastrzeżenia do Dyrektora Szkoły, jeżeli uznają, że roczna ocena klasyfikacyjna została ustalona niezgodnie z przepisami dotyczącymi trybu ustalania tych ocen. Zastrzeżenia takie zgłasza się od dnia ustalenia rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych, nie później jednak niż w terminie dwóch dni roboczych od dnia zakończenia rocznych zajęć dydaktyczno-wychowawczych. Ustalona przez komisję ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych nie może być niższa od ustalonej wcześniej oceny. Ocena ustalona przez komisję jest ostateczna z wyjątkiem negatywnej rocznej oceny z zajęć edukacyjnych, która może być zmieniona

w wyniku egzaminu poprawkowego. Uczeń, który nie zdał egzaminu poprawkowego podlega skreśleniu z listy uczniów, chyba że Rada Pedagogiczna wyrazi zgodę na powtarzanie klasy.

5. Uczeń, który w wyniku klasyfikacji rocznej otrzymał negatywną ocenę klasyfikacyjną z jednego albo dwóch obowiązkowych zajęć edukacyjnych może przystąpić do egzaminu poprawkowego z tych zajęć. Egzamin poprawkowy przeprowadza się nie później niż w ostatnim tygodniu ferii letnich.

6. Sprawdziany z przedmiotów teoretycznych

- a) powinny zostać sprawdzone przez nauczyciela w ciągu dwóch tygodni od dnia napisania pracy
- b) nauczyciel po sprawdzeniu prac powinien omówić wyniki
- c) sprawdzone i ocenione pisemne prace ucznia są udostępniane uczniowi i jego rodzicom na wniosek ucznia lub jego rodziców
- d) nauczyciel przechowuje sprawdzone przez siebie pisemne prace kontrolne uczniów do końca danego roku szkolnego.
- e) uczeń nieobecny na sprawdzianie pisze go w najbliższym terminie wyznaczonym przez nauczyciela.

7. Każda ocena (poza oceną celującą) może być poprawiana raz, w najbliższym terminie wyznaczonym przez nauczyciela. W wyniku poprawy poprzednia ocena zostaje usunięta. Niedokonanie poprawy w wyznaczonym czasie odbiera możliwość poprawiania w terminach późniejszych, zwłaszcza bardzo odległych.

8. Niezrealizowanie pracy domowej w wyznaczonym terminie oznacza otrzymanie bieżącej oceny niedostatecznej. Poprawa oceny może nastąpić w sposób opisany w pkt 7.

9. Uczeń może być nieprzygotowany do zajęć trzy razy w ciągu semestru, zgłasza to nauczycielowi na początku zajęć. Realizacja materiału, z którego usprawiedliwił się musi być dokonana na najbliższych zajęciach.

10. W przypadku nieobecności powyżej 50% uczeń może być nieklasyfikowany zgodnie z obowiązującymi postanowieniami WSO. Uczeń nieklasyfikowany z powodu usprawiedliwionej nieobecności może zdawać egzamin klasyfikacyjny. Uczeń nieklasyfikowany z powodu nieusprawiedliwionej nieobecności może zdawać egzamin klasyfikacyjny za zgodą Rady Pedagogicznej.

11. Uczeń, który uzyskał ze wszystkich zajęć edukacyjnych średnią ocen co najmniej 4,75 i co najmniej stopień bardzo dobry z przedmiotu głównego, otrzymuje promocję z wyróżnieniem do klasy programowo wyższej.

IV WYMAGANIA NA POSZCZEGÓLNE STOPNIE DLA PRZEDMIOTÓW TEORETYCZNYCH, CHÓRU I ORKIESTRY

OCENA CELUJĄCA:

Otrzymuje ją uczeń, który:

- uzyskał z testów sprawdzających, praktycznych ćwiczeń, zadań przygotowanych w domu oceny bardzo dobre lub wyższe,
- biegle posługuje się nabytymi umiejętnościami i wiedzą,
- samodzielnie i twórczo rozwija swoje umiejętności,
- był aktywny na zajęciach,
- sumiennie realizował zadania domowe
- wykazuje się dużym zainteresowaniem przedmiotu

oraz w ramach zajęć chóru i orkiestry:

- brał udział w koncertach szkolnych, próbach, przesłuchaniach, festiwalach chóralnych.

OCENA BARDZO DOBRA

Otrzymuje ją uczeń, który:

- uzyskał z testów sprawdzających, praktycznych ćwiczeń, zadań przygotowanych w domu średnią co najmniej 83%
- opanował w pełnym zakresie materiał nauczania dla danej klasy/roku nauki,
- pracował systematycznie w ciągu roku szkolnego (semestru),
- wykazuje się samodzielnością w rozwoju swych umiejętności,
- był aktywny na zajęciach,
- sumiennie realizował zadania domowe

oraz w ramach zajęć chóru i orkiestry:

- brał udział w koncertach szkolnych.

OCENA DOBRA:

Otrzymuje ją uczeń, który:

- uzyskał z testów sprawdzających, praktycznych ćwiczeń, zadań przygotowanych w domu 63%
- nie opanował w pełnym zakresie materiału nauczania dla danej klasy/roku nauki,
- pracował w ciągu roku szkolnego (semestru),
- nie był dostatecznie samodzielny w realizacji ćwiczeń praktycznych,
- był aktywny na zajęciach,
- realizował zadania domowe

oraz w ramach zajęć chóru i orkiestry:

- brał udział w koncertach szkolnych.

OCENA DOSTATECZNA:

Otrzymuje ją uczeń, który:

- uzyskał z testów sprawdzających, praktycznych ćwiczeń, zadań przygotowanych w domu średnią co najmniej 51%
- nie opanował materiału nauczania dla danej klasy, a poziom jego osiągnięć odpowiadał w większości wymaganiom edukacyjnym dla danej klasy/roku nauki, lecz częściowo był niższy,
- nie pracował systematycznie w ciągu roku szkolnego (semestru),
- nie był samodzielny w realizacji ćwiczeń praktycznych,
- nie był aktywny na zajęciach,
- nierzetelnie realizował zadania domowe

oraz w ramach zajęć chóru i orkiestry:

- brał udział w koncertach szkolnych.

OCENA DOPUSZCZAJĄCA:

Otrzymuje ją uczeń, który:

- uzyskał z testów sprawdzających, praktycznych ćwiczeń, zadań przygotowanych w domu średnią co najmniej 43%
- nie opanował materiału nauczania dla danej klasy/roku nauki, a poziom jego osiągnięć odpowiadał częściowo wymaganiom edukacyjnym, lecz większości był niższy,
- niesumiennie pracował w ciągu roku szkolnego (semestru),
- w realizacji ćwiczeń praktycznych wymagał pomocy nauczyciela,
- nie był aktywny na zajęciach,
- nie realizował niektórych zadań domowych.

OCENA NIEDOSTATECZNA:

Otrzymuje ją uczeń, który:

- uzyskał z testów sprawdzających, praktycznych ćwiczeń, zadań przygotowanych w domu średnią poniżej 43%
- nie opanował materiału nauczania dla danej klasy,

- niesumiennie pracował w ciągu roku szkolnego (semestru),
- nie potrafił zrealizować ćwiczeń praktycznych,
- nie był aktywny na zajęciach,
- nie przygotowywał się do zajęć i nie wykazywał zainteresowania przedmiotem.

V SKALA PROCENTOWA /PUNKTOWA OCEN

Oceny cząstkowe ustala się w stopniach szkolnych według skali stanowiącej procentowy przelicznik skali punktowej (z uśrednieniem):

1) egzaminy, testy podsumowujące, zadania domowe, odpowiedzi ustne z zakresu większej części materiału, uczestnictwo czynne w koncercie chóru lub orkiestry opanowanie dużej partii wokalne, instrumentalnej, itp.:

Ocena	Skrót literowy	Oznaczenie cyfrowe	Wyliczenie procentowe	Ilość punktów
celujący	cel	6	99 - 100 %	25
bardzo dobry plus	bdb+	5+	95 – 98 %	24
bardzo dobry	bdb	5	91 – 94 %	23
bardzo dobry minus	bdb	5-	87 – 90 %	22
bardzo dobry z dwoma minusami	bdb=	5=	83 – 86 %	21
dobry z dwoma plusami	db++	4++	79 – 82 %	20
dobry plus	db+	4+	75 – 78 %	19
dobry	db	4	71 – 74 %	18
dobry minus	db	4-	67 – 70 %	17
dobry z dwoma minusami	db=	4=	63 – 66 %	16
dostateczny plus	dst+	3+	59 – 62 %	15
dostateczny	dst	3	55 – 58 %	14
dostateczny minus	dst-	3-	51 – 54 %	13
dopuszczający plus	dop+	2+	47 – 50 %	12
dopuszczający	dop	2	43 – 46 %	11
niedostateczny	ndst	1	do 42 %	10

2) kartkówki, odpowiedzi ustne, zadania domowe z mniejszego zakresu materiału, itp.:

Ocena	Skrót literowy	Oznaczenie cyfrowe	Wyliczenie procentowe	Ilość punktów
plus bardzo dobry	bdb+	5+	98 - 100 %	24
bardzo dobry	bdb	5	94 – 97 %	23
minus bardzo dobry	bdb	5-	90 – 93 %	22
bardzo dobry z dwoma minusami	bdb=	5=	86 – 89 %	21
dobry z dwoma plusami	db++	4++	82 – 85 %	20
dobry plus	db+	4+	78 – 81 %	19
dobry	db	4	73 – 77 %	18
dobry minus	db	4-	69 – 72 %	17
dobry z dwoma minusami	db=	4=	65 – 68 %	16
plus dostateczny	dst+	3+	61 – 64 %	15
dostateczny	dst	3	57 – 60 %	14
minus dostateczny	dst-	3-	53 – 56 %	13
plus dopuszczający	dop+	2+	48 – 52 %	12
dopuszczający	dop	2	44 – 47 %	11
niedostateczny	ndst	1	do 43 %	10